

Lovforslag nr. L 170. Fremsat den 12. januar 1989 af justitsministeren (H. P. Clausen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om retsafgifter

(Nedbringelse af sagsantallet og forhøjelse af afgiftssatser)

§ 1

I lov om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 534 af 18. august 1986, som ændret ved lov nr. 342 af 1. juli 1988 og lov nr. 731 af 7. december 1988, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

”§ 1. For sager, som angår penge eller penges værd, svares 800 kr. Overstiger værdien 6.000 kr., svares yderligere 1 pct. af det overskydende beløb.

Stk. 2. Ved sagens berømmelse til domsforhandling svares yderligere 1/3 af den efter stk. 1 betalte afgift.”

2. I § 3, § 14, *stk. 1*, § 17 a, *stk. 1*, § 39 a og § 54 ændres ”300 kr.” til: ”400 kr.”.

3. I § 4, § 5, *stk. 2*, og § 44 ændres ”400 kr.” til: ”500 kr.”.

4. I § 11 indsættes som nr. 5:

”5. for anmodning om berømmelse til domsforhandling: når anmodningen fremsættes.”

5. I § 13, *stk. 1*, ophæves nr. 1.

Nr. 2 og 3 bliver herefter nr. 1 og 2.

6. I § 13, *stk. 2*, udgår: ”og 2”.

7. I § 16 *stk. 1*, *1. pkt.*, § 17, *stk. 1*, § 23, *stk. 1* og § 42, *stk. 1*, ændres ”200 kr.” til: ”300 kr.”.

8. I § 16, *stk. 5*, indsættes efter ”udlægsforretning”: ””, eller hvis forretning afvises efter kon-

kurslovens §§ 16–16a, § 31, § 171 og § 207, *stk. 1*”.

9. § 18, *stk. 2*, *2. pkt.*, ophæves.

10. I § 22, *stk. 1*, ændres ”300 kr.” til: ”800 kr.”.

11. § 26 affattes således:

”§ 26. Reglen i § 13, *stk. 1*, nr. 2, finder tilsvarende anvendelse på de i § 22, *stk. 1*, og § 23, *stk. 1*, omhandlede afgifter, såfremt der er meddelt fri proces til auktion.”

12. I § 28, *stk. 1*, nr. 2, ændres ”1.000 kr.” til: ”2.500 kr.”, og ”5.000 kr.” ændres til: ”10.000 kr.”.

13. I § 28, *stk. 3*, og § 29, *stk. 1*, ændres ”250 kr.” til: ”400 kr.”.

14. I § 28, *stk. 4*, § 50, *stk. 2*, og *stk. 3*, samt i § 58, *1. pkt.*, ændres ”1.000 kr.” til: ”1.500 kr.”.

15. I § 36, *stk. 6*, ændres ”20 kr.” til: ”50 kr.”.

16. I § 37, *stk. 1*, § 37 a, § 50, *stk. 2* og *stk. 3*, samt i § 54 ændres ”500 kr.” til: ”750 kr.”.

17. I § 38 ændres ”130 kr.” til: ”250 kr.”.

18. I § 39, *stk. 1*, nr. 2, ændres ”§ 205” til: ”§ 246”.

19. I § 41 ændres ”nr. 1 og 3” til: ”nr. 2”.

20. I § 42, *stk. 1* og *stk. 2*, samt i § 45, ændres ”150 kr.” til: ”200 kr.”.

21. I § 43, 1. pkt. udgår: "og 2".

22. § 47 ophæves.

23. § 48, stk. 1 og stk. 2, affattes således:

"For attester, afskrifter, udskrifter, fotokopier eller lignende, der udfærdiges af retten eller af skibsregisteret, svares 100 kr. Samme afgift svares for bekræftelse af genparter i henhold til retsplejelovens § 39.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte et gebyr for telefonisk forespørgsel om indholdet i tingbøgerne (personbøgerne)."

24. § 48, stk. 4, ophæves.

25. § 49, stk. 1, nr. 1-3, ophæves.

Nr. 4-6 bliver herefter nr. 1-3.

26. I § 49, stk. 1, nr. 4, der bliver nr. 1, ændres "§ 13, stk. 1, nr. 2 eller 3" til: "§ 13, stk. 1".

27. § 49, stk. 2, nr. 7, ophæves.

Nr. 8 og 9 bliver herefter nr. 7 og 8.

28. § 50, stk. 3 ophæves.

29. I § 51, stk. 2, ændres "nr. 3" til: "nr. 2".

30. I § 64, stk. 4, udgår i nr. 2 »eller af chefen for skiftekontoret ved Københavns byret«, og nr. 3 ophæves.

Nr. 4 bliver herefter nr. 3.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med lovforslaget er dobbelt. Dels tilsigtes en regulering af det provenue, der opnås ved retsafgiftsloven, således at det holder trit med prisudviklingen. Dels er forslaget et led i regeringens ønske om afbureaukratisering og forenkling af sagsbehandlingen i den offentlige sektor.

Afgiftssatserne i retsafgiftsloven, lovbekendtgørelse nr. 534 af 18. august 1986, er, bortset fra forhøjelsen af tinglysningsafgiften ved lov nr. 342 af 1. juli 1988, ikke ændret siden 1984. Enkelte af afgiftssatserne er ikke hævet siden 1981.

1. Ved lovforslaget foreslås afgifterne forhøjet, men ikke med en ensartet procentsats. I stedet foreslås det, at forhøjelserne sker på en sådan måde, at der skabes en tilskyndelse til, at sager forliges på så tidligt et tidspunkt som muligt, og at færre sager anlægges.

Forslaget indebærer en forhøjelse af grundafgiften i borgerlige sager fra 300 kr. til 800 kr. Dette tilsigtes at undgå, at småsager bliver indbragt for domstolene. Forslaget skal ses i lyset af, at reglerne om fri proces er blevet væsentligt forbedret ved lov nr. 420 af 13. juli 1988, og vil derfor efter regeringens opfattelse ikke føre til, at sager, hvor der er udsigt til, at sagsøgeren får medhold, ikke kan anlægges af økonomiske grunde. Forslaget vil derimod snarere medføre, at en modpart, som vil blive pålagt sagens omkostninger, hvis han taber sagen, vil blive tilskyndet til at acceptere en mindelig løsning, uden at sagsanlæg er nødvendigt.

2. Forslaget indebærer endvidere, at der for så vidt angår borgerlige sager indføres en ny afgift, der forfalder ved anmodning om berømmelse til domsforhandling. Formålet med den ny afgift er at motivere parterne til på så tidligt et tidspunkt som muligt efter, at sagen er anlagt, at tage stilling til, om der er mulighed for at forlige sagen. Herved opnås, at et færre antal sager, end tilfældet er i dag, forliges så kort tid før domsforhandlingen, at retten ikke har mulighed for at beramme andre sager til den pågældende dag.

3. Forslaget indeholder tillige bestemmelse om ophevelse af afgiftsfritagelsen for statsinstitutioner

m.v. Dette er i overensstemmelse med den generelle politik, hvorefter også offentlige myndigheder skal betale for deres forbrug af offentlige ydelser. Herved skabes der en omkostningsbevidsthed, idet det gøres synligt, hvad det koster at bruge offentlige ydelser. Endvidere indeholder forslaget en bestemmelse, der giver justitsministeren adgang til at fastsætte et gebyr for telefoniske forespørgsler om indholdet i tingbøgerne.

4. Indtægterne ved retsafgifterne forventes i 1989 på grundlag af de gældende afgiftssatser at blive ca. 400 mill. kr. Provenuet har i finansårene 1985-1988 været stort set uændret, ca. 350 mill. kr.

Det skønnes, at gennemførelse af lovforslaget vil medføre forøgede indtægter på ca. 90 mill. kr. årligt under forudsætning af uændret sagsmængde. Gebyret for telefoniske forespørgsler forventes herudover at give en indtægt på ca. 40 mill. kr. Skønnet over det samlede provenu er forbundet med en betydelig usikkerhed, og da formålet med afgiftsreguleringen som nævnt er at nedbringe det samlede antal sager, er der grund til at antage, at provenueforøgelsen vil blive mindre.

Forslaget skønnes ikke at indebære administrative konsekvenser af betydning for det offentlige. Det er herved forudsat, at opkrævning m.v. af gebyr for telefoniske tingbogsoplysninger kan ske via telefonselskaberne, jf. nr. 23. Forslaget vil kunne betyde, at der kan spares nogle stillinger ved domstolene.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser Til § 1

Til nr. 1

Grundafgiften i borgerlige sager, der senest er forhøjet i 1984, foreslås forhøjet til 800 kr. Den foreslåede forhøjelse er ikke blot en prisregulering, men har tillige til formål at tilskynde til, at små sager ikke anlægges. Der henvises til pkt. 1 i de almindelige bemærkninger. Den ekstraordinære forhøjelse kompenseres delvis ved, at grænsen for den sagsværdi, der dækkes af grundafgiften, samtidig foreslås forhøjet til det dobbelte.

For så vidt angår den nye bestemmelse i lovens § 1, stk. 2, henvises til pkt. 2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 og 3

Det henvises til pkt. 1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Bestemmelsen er en konsekvens af forslaget om indførelse af afgift for berømmelse af domsforhandling.

Til nr. 5 og 6

Der henvises til pkt. 3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det henvises til pkt. 1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Ændringen er begrundet i, at visse fagedforretninger ikke kan foretages mod en skyldner under gælds-sanering m.m.

Til nr. 9

Ændringen er redaktionel. Udlæg for skatter og afgifter foretages nu af pante- og toldfogeder. Henvisningen i stk. 2 til stk. 1, der forudsætter, at en begæring fremsættes over for fagedretten, er derfor ikke længere korrekt.

Til nr. 10

Afgiften for begæring om auktion foreslås forhøjet til 800 kr., fordi behandlingen af auktionsbegæring, der senere tilbagekaldes, er særdeles arbejdskrævende.

Til nr. 11

Ændringen er redaktionel i konsekvens af forslaget under nr. 5.

Til nr. 12

Minimums- og maksimumsafgifterne for boer, der behandles af kuratorer, er ikke ændret ved afgiftsforhøjelserne i 1981 og 1984, og de fleste konkursboer svarer i dag maksimumafgiften på 5.000 kr.

Til nr. 13

De omhandlede afgifter er senest forhøjet i 1981.

Til nr. 14

Det henvises til pkt. 1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Afgiften for skifterettens medvirken ved forhandling om tvangsakkord er ikke reguleret efter indførelsen i 1978.

Til nr. 15

Mindstebeløbet ved betaling af morarenter er senest forhøjet i 1981.

Til nr. 16

Der henvises til pkt. 1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

Afgiften er senest forhøjet i 1981.

Til nr. 18

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 19

Ændringen er redaktionel i konsekvens af forslaget under nr. 5.

Til nr. 20

Der henvises til pkt. 1 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 21

Ændringen er redaktionel i konsekvens af forslagene under nr. 23.

Til nr. 22

Ændringen er en konsekvens af forslaget under nr. 5.

Til nr. 23

Afgifterne for attester, udskrifter m.v. er senest forhøjet i 1981. Afgiften foreslås ændret til et fast beløb i stedet for den hidtidige betaling pr. side, fordi erfaringerne med tingbogsattester viser, at de faste brugere i vidt omfang vedlægger beløbet, således at efterfølgende opkrævning af afgiften spares.

Afgiften efter stk. 1 vil finde anvendelse for tingbogsattester m.v., der hidtil har været fastsat i stk. 2. Der foreslås endvidere indført en adgang for justitsministeren til at fastsætte et gebyr for telefoniske forespørgsler om indholdet i tingsbøgerne. Tinglysningkontorerne meddeler i meget betydeligt omfang telefoniske tingbogsoplysninger, og ordningen er derfor særdeles personalekrævende.

Indførelse af et gebyr må antages at begrænse antallet af telefoniske tingbogsoplysninger, idet oplysningerne hyppigt begæres i et øjemed, hvor det senere vil være nødvendigt at rekvirere en tingbogsattest.

Det har været overvejet, om man helt kunne afskaffe muligheden for at indhente tingbogsoplysninger telefonisk, men behovet for hurtigt at få en tingbogsoplysning kan i visse situationer være så stort, at det ikke forekommer rimeligt at henvise brugeren til at indhente en tingbogsattest. Der er imidlertid ingen begrundelse for, at brugeren i sådanne situationer er fritaget for at betale for det offentlige ydelse.

Med henblik på at begrænse tinglysningskontorernes administration af gebyrordningen vil Justitsministeriet i samarbejde med telefonselskaberne undersøge mulighederne for at lade gebyret opkræve via telefonselskaberne ved videst mulig anvendelse af disses teknologi. Telefonselskabernes vederlag herfor vil blive opkrævet sammen med gebyret.

Der vil fortsat være adgang for publikum til at efterse tingbøgerne.

Til nr. 24.

Stk. 4, der giver justitsministeren en beføjelse til at ændre afgiftssatserne i § 48, stk. 1 og 2, har ikke været anvendt og skønnes overflødig efter, at det i forslaget til den ændrede affattelse af stk. 2 er overladt justitsministeren at fastsætte størrelsen af gebyret for telefoniske oplysninger.

Til nr. 25

Der henvises til pkt. 3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 26

Ændringen er redaktionel i konsekvens af forslaget under nr. 5.

Til nr. 27

Der henvises til pkt. 3 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 28

Bestemmelsen er overflødig efter at afgørelserne i § 17 nu alene er undergivet kære, jf. retsplejelovens § 584 som affattet ved lov nr. 731 af 7. december 1988.

Til nr. 29

Ændringen er redaktionel i konsekvens af forslaget under nr. 5.

Til nr. 30

Ændringen er redaktionel.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, således at de ny regler finder anvendelse i alle tilfælde, hvor afgiftspligt efter retsafgiftsloven indtræder på denne dag eller senere.